

Visie op toezicht en bestuur

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Visie op toezicht	4
	2.1. Rolinvulling.....	5
	2.2. Toegevoegde waarde	6
3.	Visie op besturen	7
4.	Toezichtkader en toetsingskader	8
	 Bijlage I Extern Toezicht en wettelijk kader	9
	Bijlage II Besturingsmodel Havensteder	10

1. Inleiding

In de woningwet staat dat de commissarissen zich bij de vervulling van hun taak richten naar het belang van de corporatie, naar het te behartigen maatschappelijk belang en naar het belang van de betrokken belanghebbenden. Deze drie belangen kunnen echter door elk lid van de Raad van Commissarissen verschillend geïnterpreteerd worden en de drie belangen kunnen tegengesteld aan elkaar zijn. Van belang is daarom, als Raad van Commissarissen en Bestuur, om hierover met elkaar in gesprek te gaan en tot een gedeelde visie te komen.

De Governancecode Woningcorporaties (artikel 1.1) stelt dat “bestuur en Raad van Commissarissen een visie hebben op besturen en toezicht houden, waarbij wordt ingegaan op de verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen, de strategie, het beleid, de financiering en de onderlinge wisselwerking in rollen. De Raad van Commissarissen beschrijft hierin haar rollen (werkgever, toezichthouder en klankbord) en taakuitoefening als intern toezichthouder”.

De Raad van Commissarissen handelt op basis van de bevoegdheden die in de Statuten zijn omschreven. De werkwijze van de raad is beschreven in het Reglement Raad van Commissarissen. Hierin is opgenomen dat de raad werkt met separate commissies. De commissies hebben ook separate reglementen. De commissies adviseren de raad over onderwerpen die binnen hun taakgebied vallen en bereiden de besluitvorming van de raad voor. Dit laat de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming van en door de raad onverlet.

Als Raad van Commissarissen en bestuur van Havensteder verwoorden wij in dit document, onze visie op toezicht en de gewenste ontwikkeling op termijn.

2. Visie op toezicht

De Raad van Commissarissen en het Bestuur kiezen voor een samenwerkingsmodel, waarbij vanuit transparantie en wederzijds vertrouwen invulling wordt gegeven aan het besturen van de organisatie, het afleggen van verantwoording hierover en het houden van toezicht hierop. Zowel het Bestuur als de Raad van Commissarissen handelt met de intentie bij te dragen aan de maatschappelijke opgave en de continuïteit van Havensteder, ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid. Deze eigen rol en verantwoordelijkheid kan niet los gezien worden van die van de ander.

Van het Bestuur wordt in deze samenwerking verwacht dat het, vanuit de eigen professionaliteit en verantwoordelijkheid, zelfstandig de doelstellingen van Havensteder realiseert, met inachtneming van de inbreng van stakeholders. Het Bestuur dient tegelijkertijd aanspreekbaar te zijn op diens handelen, blijkend uit een open houding en de bereidheid om zowel het eigen handelen toe te lichten als oor te hebben voor de mening van anderen. Intern organiseert het Bestuur bewust de eigen “tegenkracht”, door goed opgeleide en mondige medewerkers om zich heen te verzamelen en hen te stimuleren hun mening te geven ten aanzien van de strategie en het beleid van de corporatie en de wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven. Indien het Bestuur hieraan behoefte heeft, maakt het Bestuur gebruik van de Raad van Commissarissen als klankbord.

Het Bestuur informeert de Raad van Commissarissen actief ten aanzien van alle aangelegenheden waarvan het Bestuur weet, of had kunnen weten, dat de Raad van Commissarissen hierover informatie wenst te ontvangen. De informatie die het Bestuur verstrekt is vanzelfsprekend feitelijk juist en zo volledig als nodig is voor de Raad van Commissarissen om haar toezichthoudende functie ten volle te kunnen uitoefenen.

Het Bestuur

Havensteder heeft een interne controller, zijnde de concerncontroller. De concerncontroller heeft een vertrouwelijke functie, hij rapporteert aan (alle leden van) het bestuur en kan direct en rechtstreeks aan de voorzitter van de RvC rapporteren. De concerncontroller-functie is onafhankelijk binnen de organisatie belegd. De interne controller wordt tijdig betrokken bij besluitvorming over strategie en uitvoering en heeft toegang tot de informatie die voor de uitoefening van zijn functie nodig is. De concerncontroller neemt in zijn rol als concerncontroller deel aan het Directie-Overleg en aan retraites van Bestuur en directeuren gezamenlijk. Indien hij vindt dat hij uit hoofde van de uitoefening van zijn functie bij overige overleggen aanwezig moet zijn dan kan dat bij het Bestuur aangeven. De concerncontroller wordt benoemd en beoordeeld door het Bestuur. Het lid van het bestuur die control in de portefeuille heeft is het eerste aanspreekpunt. Een bestuursbesluit tot benoeming, schorsing of ontslag van de concerncontroller wordt niet genomen voordat goedkeuring van de RvC is verkregen. De concerncontroller heeft een rechtstreekse lijn met de Raad van Commissarissen en is aanwezig bij vergaderingen van de auditcommissie.

Vergaderingen van de Raad van Commissarissen (openbare deel) worden vanuit de organisatie altijd bijgewoond door het Bestuur en de concerncontroller. Afhankelijk van de te behandelen onderwerpen zijn ook de directeuren aanwezig.

Jaarlijks spreekt de Raad van Commissarissen afzonderlijk met de directeur HRM, I&A & Facilitair, de concerncontroller en de voorzitter van de Ondernemingsraad.

Van elk van de leden van de Raad van Commissarissen wordt verwacht dat hij of zij vanuit de eigen professionaliteit en bekwaamheid op onafhankelijke, integere wijze toezicht houdt. Dit betekent onder andere dat de individuele commissaris zijn of haar eigen inbreng heeft in de besluitvorming en in de relatie met het Bestuur. Ieder vanuit de eigen deskundigheid en achtergrond, maar altijd onafhankelijk. Persoonlijke opvattingen hebben hierin een plaats, voor zover zij bijdragen aan een goede oordeelsvorming.

Van de Raad van Commissarissen als geheel wordt in de samenwerking een rolinvulling verwacht, die een goede balans laat zien tussen stevig toezicht enerzijds en het bieden van voldoende speelruimte

aan het Bestuur anderzijds. De rollen van de Raad van Commissarissen worden ingevuld, gericht op de maatschappelijke opgave van de corporatie en de continuïteit van de organisatie.

Bij falend bestuur is de sanctiemogelijkheid van de Raad van Commissarissen om de bestuurders van hun taak te ontheffen. Dit aspect van de werkgeversrol draagt het risico in zich, dat het leidend wordt bij de invulling van alle rollen van de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen is zich hiervan bewust en streeft ernaar bij het samenspel tussen het Bestuur en Raad van Commissarissen een veilige, constructieve sfeer te scheppen, waarin zowel het Bestuur als de Raad van Commissarissen optimaal hun taken kunnen uitoefenen. Eisen die de Raad van Commissarissen stelt aan Het Bestuur zullen daarom telkens gerelateerd worden aan hetgeen nodig is voor governance en goed toezicht.

2.1. Rolinvulling

Toezichthouder

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het functioneren en presteren van de organisatie en staat het Bestuur met raad terzijde. Het Bestuur is verantwoordelijk voor het functioneren en presteren van de organisatie en legt daarover intern verantwoording af aan de Raad van Commissarissen. Ook is het Bestuur verantwoordelijk voor de externe verantwoording aan instanties die daartoe wettelijk of maatschappelijk gelegitimeerd zijn.

Het toezicht blijft niet beperkt tot het jaarlijks voldoen aan wet- en regelgeving, maar strekt zich verder uit zodat ook in de toekomst kan worden gerekend op een ethisch handelende corporatie met oog voor haar maatschappelijk doel en haar belanghebbenden. De Raad van Commissarissen functioneert vanuit een maatschappelijk perspectief en ziet erop toe dat de maatschappelijk gewenste doelen van de corporatie worden behaald. Een gezonde bedrijfsvoering is daarbij een voorwaarde. De Raad van Commissarissen wil naast haar toezichthoudende taak ook waarde toevoegen aan het functioneren van de organisatie door relevante vraagstukken uit de samenleving te agenderen. De Raad van Commissarissen acteert niet alleen volgend maar ook proactief als zij daar reden toe ziet en met respect voor de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het Bestuur. Met het oog op een goede samenwerking tussen het Bestuur en Raad van Commissarissen, hanteert de Raad van Commissarissen een positief kritische houding. De Raad van Commissarissen kan daarmee de luis in de pels zijn, maar doet dit op een toon die constructief is richting het Bestuur. Een goed samenspel tussen het Bestuur en Raad van Commissarissen betekent ook goed tegenspel.

Als lid van de vereniging van toezichthouders in woningcorporaties (VTW) dienen commissarissen zich regelmatig bij te scholen voor een goede uitvoering van hun toezichtstaak. De commissaris draagt en neemt zelf de verantwoordelijkheid om op een goede manier invulling te geven aan deze permanente educatie plicht.

Klankbord

Naast de rol als toezichthouder fungeert de Raad van Commissarissen als klankbord voor het Bestuur en de organisatie. Dit komt onder andere tot uiting in de betrokkenheid bij strategieontwikkeling, maar bijvoorbeeld ook door het voorleggen en 'spiegelen' van diverse (beleids-)vraagstukken. De Raad van Commissarissen kan met een frisse blik naar situaties kijken en op basis daarvan met advies, suggestie of opmerking komen.

Ambassadeur

De Raad van Commissarissen houdt actief oog op de visie en ervaringen van belanghebbenden van Havensteder, zoals de huurdersorganisatie De Brug, de gemeentes waarin Havensteder aanwezig is, werknemers, collega-corporaties etc. over de realisatie van de doelen van de corporatie. Daarbij treedt de Raad van Commissarissen niet in de vertegenwoordigende bevoegdheid van het Bestuur.

Werkgeverschap

De Raad van Commissarissen stelt de bestuurders aan en beoordeelt diens functioneren. Het Bestuur en Raad van Commissarissen maken afspraken over een toetsingskader voor het functioneren van de bestuurders, aan de hand waarvan de bestuurders verantwoording aflegt. Dit toetsingskader biedt voor beiden een vooraf gedefinieerde werkwijze en daarmee duidelijkheid over hetgeen verwacht wordt.

De Raad van Commissarissen heeft een remuneratiecommissie ingesteld met een in een reglement vastgelegde specifieke taak op dit gebied.

2.2. Toegevoegde waarde

De Raad van Commissarissen vindt het niet alleen van belang om invulling te geven aan bovenstaande rollen, maar wil ook nadrukkelijk stil staan bij de eigen meerwaarde voor Havensteder. Mede gelet op het veranderde speelveld voor woningcorporaties en de ontwikkelingen in onze maatschappij (lokaal en landelijk). De Raad van Commissarissen ziet, in de relatie met het Bestuur en de organisatie, als haar meerwaarde:

- *Dekking en borging bestuur en beleid;*
Er voor waken dat de bijdrage aan doelstellingen ten behoeve van huurders voldoende zijn geborgd bij het bestuur en in het beleid.

- *Bijdrage legitimatie van huurders en stakeholders;*
De Raad van Commissarissen staat in verbinding met huurders en stakeholders, zoekt hen actief op en brengt de input en vraagstukken van hen in. Bij besluitvorming worden de verschillende belangen ook afgewogen.
- *Bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelstelling;*
De Raad van Commissarissen houdt een scherp oog op de kerntaak van Havensteder en draagt actief bij aan het realiseren van deze doelstelling.
- *Aanjaagfunctie lerend vermogen en maatschappelijk rendement;*
De Raad van Commissarissen stimuleert het lerend vermogen binnen de organisatie, evenals het nastreven van maatschappelijk rendement.
- *Het bieden van nieuwe perspectieven;*
Vanuit verschillende achtergronden is de Raad van Commissarissen in staat om vanuit andere perspectieven vraagstukken te bezien en hierover vragen te stellen of opmerkingen te plaatsen.
- *Buiten naar binnen brengen;*
Als relatieve buitenstaander brengt de Raad van Commissarissen externe ontwikkelingen, maar ook kennis en 'lessen' uit andere sectoren in.

3. Visie op besturen

Het Bestuur is statutair bestuurder en “bestuurt de organisatie”. Het Bestuur werkt vanuit een heldere missie en een toekomstgerichte visie, die zijn vastgelegd in het Havenstederplan. Van de missie en visie zijn de maatschappelijke, financiële, portefeuille en organisatorische doelstellingen voor de komende jaren bepaald. Het is de verantwoordelijkheid van het Bestuur om deze doelstellingen te realiseren. Het Bestuur zet daartoe de strategie uit, bepaalt het beleid en ziet toe op de uitvoering hiervan.

Havensteder is sterk in huisvesting voor mensen met een beperkt inkomen of een kwetsbare positie in de Stadsregio Rotterdam. Dat betekent onder meer dat we:

- betaalbare woningen bieden, die we goed en duurzaam onderhouden en waar mensen prettig wonen.
- waar mogelijk, samenwerken met anderen. Met bewoners, maar ook met bijvoorbeeld organisaties in de wijk en de gemeente.
- efficiënt en zakelijk werken, met hart voor onze klanten.
- open zijn over onze besluiten en het waarom daarvan. En dat we integer werken.
- onze financiële huishouding op orde houden: rekenen met structurele inkomsten en stevig risicomanagement.

Het Bestuur opereert transparant en legt verantwoording af over het handelen. Het Bestuur schept voorwaarden voor een adequaat en kritisch intern toezicht. Het Bestuur handhaaft de governancestructuur, draagt zorg voor het voldoen aan wet- en regelgeving en leeft de principes van goed bestuur na. Het Bestuur gaat zorgvuldig om met het maatschappelijk vermogen van Havensteder. Het Bestuur waarborgt een gezonde financiële positie zodat de continuïteit van Havensteder en haar missie op lange termijn is verzekerd.

Het Bestuur richt een professionele, effectief en efficiënt functionerende werkorganisatie in met een gedegen en doelmatige bedrijfsvoering. Het Bestuur zorgt voor toereikende en goed functionerende risicobeheersings- en controle systemen. Het Bestuur organiseert intern haar eigen “tegenkracht”, door goed opgeleide en mondige medewerkers om zich heen te verzamelen en hen te stimuleren hun mening te geven ten aanzien van de strategie en het beleid van Havensteder en de wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven. Als werkgever past Het Bestuur de beginselen van goed werkgeverschap toe. Het Bestuur is hierop aanspreekbaar en legt hierover verantwoording af, onder andere aan de Raad van Commissarissen.

Havensteder is lid van Aedes en het Bestuur is uit dien hoofde gehouden aan de richtlijnen van Aedes op bijvoorbeeld het gebied van Permanente Educatie en governance. De bestuurders vinden het van belang zich regelmatig (bij) te scholen om de ontwikkelingen in- en buiten de corporatiesector actief te volgen. Hiervoor is een opleidingsbudget beschikbaar.

4. Toezichtkader en toetsingskader

Het toezicht- en toetsingskader gaan verder dan alleen toezicht op de bedrijfsvoering. Het betreft ook toezicht op de impact van het beleid van de organisatie bij klanten en de externe omgeving (huurders, woningzoekenden, gemeenten binnen het werkgebied, overige stakeholders en de externe toezichthouder). Daarom hecht Havensteder ook waarde aan de zelfevaluatie (mede onder begeleiding van een onafhankelijke externe deskundige) en de visitatie waarin een dergelijke impact wordt gemeten.

Wat betreft kaderstelling onderscheiden we de volgende toezicht- en toetsingskaders:

Extern toezicht kader

Zie bijlage I

Intern toezicht kader

Zie bijlage II

Besturingskaders

Zie bijlage II

Beheersingskaders

Zie bijlage II

Bijlage I Extern Toezicht en wettelijk kader

Extern toezicht en wettelijk kader

- Woningwet
- BTIV
- Aedes Code
- Governancecode Woningcorporaties
- Huisvestingswet
- Wet Normering topinkomens
- Huurrecht
- Wet op de Ondernemingsraden
- Wet Bestuur en Toezicht
- Kaders en normen Autoriteit woningcorporaties en WSW

Bijlage II Besturingsmodel Havensteder

